

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze

Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Biserica noastră la Monarhul.

Budapesta, 22 August n.

(Fine.)

Cele două discursuri rostite cu această ocazie sunt două izvoare curate și limpezi, cari reoglindesc două individualități marcante și puternice, două suflete întregi, apropiate și înțelegătoare, două inimi pricepătoare, stăpânite de gânduri și intențiuni comune. Redau însă nu numai conturile fidele ale individualității mari a celor două personalități, ce au stat față în față, voința, dorința, inima și sufletul celor doi șefi și capi naturali ai neamului românesc din patrie: a regelui nostru Carol IV și a arhiepiscopului și mitropolitului nostru Vasilie Mangra, — ci exprimă în același timp dorințele, năzuințele, inima și sufletul întregului neam românesc din Ungaria, tălmăcite prin rostul cuvintelor șefului său firesc, a mitropolitului Vasilie Mangra, și arată pe de altă parte voința și intențiunile țării întregi față de acest popor, tălmăcite prin vorbele naturale și necăutate ale capului țării, ale regelui nostru Carol IV. Prin deputațiunea și prin cuvintele celui ce a condus deputațiunea bisericii române gr. or. înaintea Maiestății Sale, au grăit sutele de mii de viteji, cari sângerează cu dragoste, cu abnegațiune și cu bucurie, pe toate fronturile de luptă ale războiului înspăimântător, și milioanele celor rămași acasă, cari sufer bucurii pentru apărarea țării și trunul toate lipsurile și năcazurile necunoscute înainte de acest uragan al războiului mondial; — iar prin răspunsul plin de înțelegere și de recunoștință al regelui se adresează țara întreagă către acest popor viteaz, leal și nedespărțit de glia și domnitorul său.

A tălmăci simțămintele omagiale și de lealitate ale bisericii noastre către tron și patrie atunci, când sutele de mii ale fiilor poporului român își varsă fără șovăire sângele întru apărarea țării și tronului, și în fața aceluia, care ani de zile deardând a văzut cu ochii proprii probele cele mai strălucite de vitejie, eroism și patriotism ale neamului românesc, — nu se pare lucru și datorie așa de grea. Dar a tălmăci această fidelitate și lealitate tradițională a bisericii române gr. or., care veacuri peste veacuri a fost singura educatoare a poporului nostru în toate privințele, deci și singura infiltratoare a patriotismului și dinasticismului românesc devenit proverbial, atunci, când o parte, — adevărat, absolut disparentă și neînsemnată, — a acestor educatori, a preoților românești din patrie, și-a uitat de sine și de datoriile sale adevărate, rătăcind pe căile înfierate ale inconștienței, ba chiar ale trădării de patrie, — însemnează deja o sarcină și îndatorire cu mult mai gravă, mai ales dacă aceasta trebuie să o rezolvi cu succes pentru apărarea deplină și nestingherită a intereselor mari ale întregii biserici și tagme

preoțești. Iată rolul mai mult ca incomod, datorită nespuse de grea și calea plină cu spini, pe care a trebuit să pășească mitropolitul nostru, nu numai cu ocazia conducerii deputațiunii bisericii române gr. or. în fața Maiestății Sale, ci peste tot din capul locului, de când a luat în mână sa energică și vâjnoasă cărja arhierescă, între împrejurările și în momentele cele mai grele și cele mai istorice ale bisericii și neamului nostru din patrie.

Iar dacă interesele mari ale bisericii noastre în decursul întregului interval de arhipăstorire a Escelenței Sale, d-lui arhiepiscop și mitropolit Vasilie Mangra au fost reprezentate și apărute cu cel mai deplin succes, după cum reiese așa de eclatant și din răspunsul Maiestății Sale dat corpului episcopilor români gr. or., devenind și însemnând astfel aceasta o garanță puternică pentru păstrarea neștirbită a drepturilor și intereselor mai înalte ale bisericii noastre și în viitor, — atunci faptul acesta mai pe sus de orice îndoială este de a se atribui în prima linie personalității și individualității Escelenței Sale, d-lui arhiepiscop și mitropolit Vasilie Mangra. Căci trebuie să constatăm cu durere, că o parte — deși mică și absolut disparentă — a preoților noștri, nu a stat la înălțimea chemării sale în decursul războiului mondial. Dar este adevărat și aceea, că aceste oi rătăcite nu au compromis întreagă tagma preoțească românească, ci numai și numai curentul acela politic, căruia i-au aparținut. În fața opiniei publice ungare însă purtarea nevrednică a celor câțiva preoți rătăciți și slabi de înger a început să discrediteze și totalitatea cea mare curată și cinstită a preoților noastre. Și tocmai pentru a întări autoritățile și forurile noastre politice în convingerea, că rătăcirea celor câțiva preoți inconștienți și uitați de sine nu poate arunca umbră asupra întregii biserici și tagme preoțești române gr. or., a fost neapărat de lipsă autoritatea și vrednicia actualului arhiepiscop și mitropolit, care acopere prin personalitatea sa întreg clerul cinstit românesc și prin încrederea totală, ce inspiră convingerile politice ale Escelenței Sale, este azi garanța cea mai perfectă a lealității tradiționale a bisericii noastre. Ajutorul de aproape o jumătate de milion de coroane acordat la timpul său preoților române gr. or. prin intermedierea Escelenței Sale, d-lui arhiepiscop și mitropolit Vasilie Mangra, de comisia regnicolară de ajutorare pe timpul războiului, eliberarea și ușurarea situațiunii atâtor preoți internați, dovedesc pe deoparte, că statul nostru ca un stat de ordine și de drept prin organele și instituțiunile sale s'a știut ridica la înălțimea obiectivității echitabile a oricărui sistem corect și leal de guvernare și administrare, — dar vestesc în același timp și roadele bogate ale activității de până acum și ale vredniciei mitropolitului nostru. Numai lucrând și înaintând fără preget pe calea confirmată și justificată

cu atâta elocință de experiențele războiului de azi a convingerilor sale politice atât de prevăzătoare și singur admisibile pentru fericirea neamului românesc din patrie, — a putut Escelența Sa, d-l arhiepiscop și mitropolit Vasilie Mangra, să deștepte și întărească în toți factorii politici responsabili ai țării noastre acele vederi juste, echitabile și corecte despre Români din patrie și despre biserica română gr. or., cari se reoglindesc și în răspunsul Maiestății Sale, dat la salutul omagial al corpului episcopilor români gr. or., exprimat prin cuvintele mitropolitului V. Mangra.

Intocmai precum cuvântarea mitropolitului Vasilie Mangra reoglindește intențiunile nobile și felul cum caută Escelența Sa să apere interesele mai înalte și drepturile bisericii noastre, tot astfel și răspunsul regelui este cu o dovadă mai mult despre noblețea și iubirea părintească a Maiestății Sale față de supușii săi credincioși. Regele nostru deja cu câteva luni mai înainte și-a exprimat recunoștința și mulțumita sa pentru eroismul, suferințele și jertfele aduse în decursul războiului de popoarele din țară, punându-le acestora în vedere îmbunătățirea sortii prin introducerea grabnică a mai multor reforme sociale și politice. Iar acum adresându-se către fiul bisericii române gr. or. din patrie, cu aceeași dragoste și bunăvoință părintească îi asigură pe aceștia de recunoștința sa cea mai deplină și despre aceea, că *drepturile bisericii noastre le va respecta întotdeauna*. Și pentruca intențiunilor acestora nobile ale sale să li se dea o expresie mai vădită și prin formele exterioare, credem, că nu a fost o simplă întâmplare ori coincidență faptul, că Maiestatea Sa, — după cum am accentuat la începutul raportului nostru, — a ales tocmai ziua celui dintâi rege al nostru, al întemeietorului creștinismului și constituționalismului ungar, pentru primirea omagiilor bisericii noastre și pentru exprimarea declarațiilor sale atât de măgulitoare și îndreptățitoare la cele mai frumoase speranțe. Este deci o notă caldă și nobilă a inimii și un eflux al iubirii părintești a Maiestății Sale răspunsul dat deputațiunii episcopilor români gr. or.; dar nu putem în destul să accentuăm și faptul, că dacă Maiestatea Sa s'a convins și prin propriile experiențe despre credința și alipirea tradițională a poporului român către tron și patrie, cel puțin în aceeași măsură a fost de lipsă pentru cristalizarea deplină a convingerilor și vederilor sale despre lealitatea poporului și bisericii române gr. or. din patrie — politica dreaptă, neșovăitoare și singură admisibilă pentru fericirea și bunăstarea poporului românesc de sub coroana sf. Stefan a Escelenței Sale, d-lui arhiepiscop și mitropolit Vasilie Mangra. Iar dacă cuvintele regelui câștigă în importanță și prin faptul, că s'au rostit în niște vremuri, când afacerile noastre școlare și bisericesti au început să formeze obiect de pre-

dilecție al întregii prese din țară, — atunci aceasta nu poate decât potența din nou vrednicia Escelenței Sale, arhiepiscopului și mitropolitului Vasilie Mangra, care cu atâta căldură și succes știe să apere, împreună cu ceilalți episcopi ai noștri și tovarăși de muncă ai săi, interesele adevărate și mai înalte ale bisericii noastre.

Din tinerețile domnitorului.

Locotitul de feldmareșal, contele George Wallis, a publicat de curând câteva amintiri din tinerețile monarhului nostru Carol, care în anul acesta, 1917, a împlinit etatea de 30 de ani.

Contele George Wallis, în amintirile sale, scrie următoarele:

Maiestatea Sa monarhul este născut la Persenbeug, lângă Dunăre, în 1887. Arhiducele de atunci, Carol Francisc Iosif, și-a petrecut anii primi ai copilăriei în garizoanele, unde se afla tatăl său, arhiducele Otto, în Brünn, Praga și Sopron. Când arhiducele Otto s'a mutat la Viena, în palatul Augarten, tinărul arhiduce Carol a stat cea mai mare parte din an la Viena, iar peste vară mergea la Persenbeug sau în vila Wartenholz, lângă Reichenau.

Creșterea arhiducelui Carol, până în Februarie 1895, fusese încredințată persoanelor femeiești. În anul acela, când arhiducele împlinise șapte ani, i s'au dat cei dintâi învățători. Scriitorul acestor rânduri, — pe atunci căpitan în regimentul de husari Nr. 11, — a avut însărcinarea onorifică de a conduce educația arhiducelui și de a rămânea în apropierea sa până în 17 August 1907, când arhiducele a ajuns vârsta majorității.

Studiile gimnaziale și le-a început în 1897; după patru ani a trecut examenele în prezența mai multor profesori dela gimnaziul Schotten. Participase la prelegerile și experimentările de fizică ale gimnaziului; din celelalte obiecte de învățământ s'a pregătit pe cale particulară. Pentru studii purta viu interes; îi plăceau mai ales vechii clasici, și recita bucurios versuri din Iliada lui Homer. De sine înțeles, că o deosebită îngrijire s'a dat și limbilor moderne. Englezește se vorbea și în apartamentele, unde și petrecuse primii ani ai copilăriei. A învățat, după aceasta, limba franceză și maghiară. În vacanțele de vară, arhiducele, însoțit de profesorul său de limbi, făcea călătorii în Ungaria și Franța, pentru a se perfecționa în vorbirea limbilor străine. A mai călătorit, în tinerețile sale, prin Tirol, Dalmația, Bosnia și Herzegovina, — de obicei în cel mai strict incognito, — ca prin aceasta viitorul domnitor să aibă ocazii de a privi adevăratul fel de viață al popoarelor.

În toamna din 1904, la etate de 17 ani, a început serviciul militar ca sublocotenent la regimentul de dragoni Nr. 7, în Boemia, având acum prilej să cunoască, după partea teoretică, și partea practică a vieții militare. Își împlinea datorie cu multă sârguință și trăia cât se poate de simplu. Nu avea bucătărie specială, ci lua masa în societatea camarazilor săi, în modestul restaurant ofițeresc. Întreținea cele mai bune raporturi cu colegii săi de arme. Și numai titlul de «alteță imperială», ce i

se da în loc de «tu», făcea să se vadă că tinărul sublocotenent este membrul casei domnitoare. Apartamentele sale n'aveau nici un fel de pompă, arhiducele locuia în casarmă. Erau date cu un cuvânt toate condițiile, ca din viitorul împărat și rege să se aleagă înainte de toate un bun și adevărat ostaș.

În zile de Duminecă și sărbători, sau când permitea serviciul, se făceau excursiuni în împrejurime: la principii Lobkovitz și Hohenlohe, la castelele conților Ledebur, Waldstein, s. a., unde se organiza de comun câte-o vânătoare.

Un nou capitol în viața arhiducelui s'a început cu toamna anului 1906; a trebuit să se despartă de iubitul său regiment, pentru a urma studiile de drept și de științe de stat. Avea să plece cu ziua de 1 Noiembrie la Hradșinul din Praga; dar tocmai în ziua aceasta încetase din viață tatăl său, Otto; și așa mutarea sa la Praga a suferit o întârziere, iar petrecerea sa la Hradșin a purtat în toată vremea caracterul de doliu. Trăia la început retras cu desăvârșire și nu primea, — afară de câțiva camarazi de-ai regimentului, — decât pe profesorii săi, cari erau cu toții celebriți la universitatea din Praga. I se țineau prelegeri din: dreptul canonic; dreptul de stat austriac; economie națională; dreptul civil, comercial și cambial; istorie universală și istoria artelor. În fiecare săptămână vizita, însoțit de profesorul său, câte un așezământ industrial și dovedea mare interes pentru tot ce vedea acolo. În lunile de vară s'a prezentat la regimentul de dragoni Nr. 7 și a luat parte la toate exercițiile și manevrele sale de atunci.

În 17 August 1907 arhiducele a împlinit vârsta de 20 de ani. Prin aceasta, în înțelesul legilor casei de Habsburg, ajungea vârsta majorității și putea să-și aibă curtea sa specială. Funcțiunea mea astfel a încetat.

Acestea sunt amintirile mele personale despre tinerețile iubitului suveran, ale cărui calități s'au dezvoltat neîntrerupt în modul cel mai armonios.

REVISTĂ POLITICĂ.

Rusia. Marea conferință de stat a Rusiei s'a deschis, cum am anunțat, în 25 August după amiază la orele 3 în Moscova, unde sunt invitate toate instituțiile sociale din țară. S'au înfățișat cu totul 2500 persoane. Dintre membrii guvernului s'au prezentat: prim-ministrul Kerenski, miniștrii de finanțe, agricultură, de interne, de comerț și de alimentarea publică. Masse mari de popor s'au adunat pe străzile Moscovei. Teatrul, în care se țin ședințele acestei conferințe, este înconjurat de trupe de cavalerie, care păzesc intrările și ieșirile. În cuvântarea sa de deschidere, prim-ministrul Kerenski a declarat, că va reprimă «cu foc și sabie», fără milă, orice încercări de a ataca puterea națională revoluționară, întrupată prin guvernul provizor; în deosebi

se va porni o luptă energică împotriva bolșevikilor (maximaliștilor), pentru a zădărnici înrăurirea lor asupra disciplinei militare. După vorbirea prezidentului, primită cu aclamări, au rostit cuvântări ceilalți miniștri, tratând chestiuni interne de administrație și economie. Prințul Trubețkoi și fostul generalisim Alexiev au cerut, ca de aici înainte Moscova, și nu Petrogradul, să fie capitala țării. Ședințele se urmează. *Novoe Vremea* salută conferința dela Moscova, zicând, că acolo este ultima speranță de mântuire a Rusiei.

*

Nenorocirea României.

În timpul din urmă sosesc în Suedia tot mai mulți români, cari vin dela Iași: oameni politici, boieri și înalți ofițeri destituiți. Mulți pleacă mai departe spre Paris, dar sunt și de aceia, cari de teama submarinelor nu cotează să călătorească pe mare. Un fost deputat intervenționist și o înaltă persoană militară au recunoscut în fața unui ziarist din Stockholm, că guvernul român nu mai poate împede o completă catastrofă pentru Moldova; situația armatei ruso-române este extraordinar de grea; epidemiile și lipsa de alimente cer mii de jertfe. Pentru tradare de țară iarăși s'au osândit la moarte peste o sută de persoane, în partea cea mai mare ofițeri. Războiul este, — zic astăzi foștii intervenționisti, — o cumplită nenorocire pentru România, care și-a ales momentul cel mai rău posibil pentru intrarea sa în acțiune.

*

Din programa cancelarului german.

Pentru a înființa o legătură statornică între guvern și între adunarea imperială, cancelarul german, Dr. Michaelis, a pus în vedere — în ședința din 25 August a marelui comisiuni alese de Reichsrat, — următorul fapt: Din câte șapte membri ai adunării imperiale și ai consiliului federal, va să zică cu totul din *patrusprezece* membri, se formează o *comisiune nouă și independentă*, care va desbata toate chestiunile politice de importanță ale Germaniei, stând astfel în ajutorul guvernului german. Această comisiune independentă, care se institue cu știrea și la stăruința împăratului Wilhelm, va avea să stabilească și răspunsul, ce are să se dea la nota vaticană de pace. Cele cinci partide mari ale adunării imperiale vor da, cum am spus, șapte membri, și anume: centrul 2, social-democrații iarăși 2, conservatorii, liberalii și progresiștii câte un membru. Prezidentul comisiunii de 14, care de altfel nu

este supusă regulamentului pentru debaterile adunării imperiale, va fi cancelarul. Organizarea se face deocamdată ca experimentare; împrejurările vor decide asupra sortii ei definitive. Prima ședință a comisiunii independente se întrunește zilele acestea.

Partidele în Rusia.

Rolul și importanța partidelor de astăzi din Rusia sânt expuse în rapoartele mai nouă ale corespondentului din Petrograd, trimise ziarului *Temps*. Iată expunerile acestora:

Revoluția rusească, de sine înțeles, a trebuit să răstoarne echilibrul dintre partide. Vechile partide, se poate zice, au dispărut. Grupări nouă s'au format. Purtătorii cuvântului, îndată la început, au pus mâna pe putere.

În momentele acelea existau în Rusia numai *trei partide*:

Cadeții,
partidul revoluționar, și
partidul social-democratic.

Socialiștii, — atât revoluționari, cât și democrați, — se împart earăși în mai multe grupuri, după cum înclină spre dreapta, sau spre stânga.

Cadeții întrunesc în partidul lor elementul întreg al clasei burgheze și al conservatorilor. Conducătorii sânt: Miliucov, Gușcov, Cingarev și Necrasov. Dacă vor fi mai bine organizați, viitorul poate să fie al lor. Partidul este puternic; dar frunțașii săi, până acum, n'au dovedit nici destulă energie în cele interne, și nici tactul politic necesar în afacerile externe.

Cele două partide *socialiste*, — revoluționarii și democrații, — sânt după principiile ce urmăresc greu de-a se deosebi unul de altul.

Democrații au cucerit teren între *muncitorii* fabricilor. Revoluționarii au încercat să-și câștige aderenți între *țărani*. În primele luni ale revoluției erau în preponderanță social-democrații; dar mai târziu raporturile de putere s'au schimbat. În *ambele* grupări trebuie se facem următoarea clasificare: *moderați, progresiști, radicali*.

Cele trei nuanțări ale partidului social-democrat sânt: *Stânga extremă*, condusă de Lenin; *centrul* sub șefia lui Ceidze; *dreapta*, condusă de Plehanov. Oamenii lui Lenin, adevărată stânga extremă, poartă numirea de *bolșeviki*, după programul lor *maximal*; moderații se numesc *menșeviki*; nuanța lui Plehanov n'are nume separată și nici rol deosebit. Între bolșeviki sânt iarăși mai multe fracțiuni. Ziarul bolșevikilor *Pravda*, (Dreptul), redactat de Lenin, în duh antimilitar, a combătut fără cruțare și pe față nu numai ofensiva, ci în general orice continuare a războiului. *Pravda*, cu ideile sale «anarhistice», se tipărea zilnic în 700 de mii de exemplare, duse mai cu seamă la front. În spirit revoluționar este redactată și foaia lui Gorki, *Novoia Jizn* (Viața Nouă), care este acum organul de frunte al partidului păcii. Organul menșevikilor este *Rabociaia Gazeta*. Conducătorii: Ceidze, Ceretelli, Scobelev. Aripa dreaptă, sub șefia lui Plehanov, asemenea își are ziarul său: *Edinstvo*, care își mărturisește mereu simpatiile pentru antantă.

Socialiștii revoluționari alcătuiesc iarăși *trei* grupuri mari: dreapta, centrul, stânga. Acești din urmă sânt membri ai internaționalei. Unul dintre șefii din stânga este Cernov, ministrul de agricultură. E mai puțin radical în comparație cu Lenin. Centrul, care își are ziarul sale, e condus de Axientieș și Bunacov, iar dreapta de francetul de origine, Lebedev.

Evenimentele mai nouă au modificat firește și situația partidelor, și au dat naștere partidului *zis oboronski* (al războiului), și partidului *antioboronski* (contra războiului). La acest din urmă aparțin toți bolșevicii, împreună cu revoluționarii din stânga (ai lui Cernov) și o parte din menșevicii (ai lui Martov). Războiul fie defensiv, fie ofensiv, — zic antioboronski, — nu mai are nici un scop; pacea, după dănsii, se poate face numai pe temeiul unei învoielii internaționale.

Partidul războinicilor, oboronski, se compune din partea covârșitoare a *menșevikilor*, *din socialiștii revoluționari*, și din partidul *muncii* (de sub șefia lui Kerenski). Programul lor cere, ca războiul să fie de aici încolo numai război de apărare. Singur Plehanov mai vorbește de ofensivă, care însă nu prea are astăzi aderenți.

Războiul.

27 August n.

Frontul dela *ost*. La Soveja trupe de sub comanda Arhiducelui Iosif au luat cu asalt o poziție dușmană, care a fost păstrată și față de contraatacurile armatei române. La Duna, pe malul sudic, rușii și-au părăsit pozițiile, cari au fost ocupate de germani. La Baranovici și la Luck dușmanul a deschis focul asupra trupelor noastre de recunoaștere, iar la Husiatin artileria noastră a împedat un atac rusec. La frontul *italian* luptele se continuă. Dușmanul a atacat pe platoul dela Bainsizza-Duhulsfânt, mai cu vehemență liniile noastre la *ost* dela Auzza. Trupele noastre au ținut pept cu dușmanul. Tot așa și la Monte-San-Gabrielle, unde luptele au fost vehemente. Frontul dela *vest*. În Flandria trupe engleze au înaintat în mai multe rânduri spre liniile de apărare germane, dar au fost totdeauna respinse pe tot locul. Între canalul Labasse și Lens atacurile engleze au fost foarte vehemente. Au fost terminate cu mici succese locale pentru dușman. Au atacat și trupele franceze, cărora le-a succedat să scoată pe germani dintr-o pădure, dar prin contraofensivă germanii și-au ocupat de nou pozițiile și au făcut și câțiva prizonieri. În Balcani n'a fost eveniment mai însemnat.

28 August n.

Frontul dela *ost*. La Soveja înălțimea cucerită ieri a fost reocupată de trupele dușmane, aflătoare în preputere mare. La Cernăuți trupe austro-ungare și germane au luat cu asalt dela ruși satul Boian și câteva înălțimi. Rușii au pierdut peste o mie prizonieri, 6 tunuri și mai multe mitraliere. În Macedonia au fost ciocniri între trupe de recunoaștere. La Lumnița atacuri dușmane au fost respinse de trupele bulgare. Frontul *italian*. Cu aruncarea în foc de forțe nouă italienii fac tot posibilul, ca terenul cucerit pe platoul dela Bainsizza-Duhulsfânt să și-l lărgească. Au atacat pe tot locul la frontul acesta, dar soldații no-

FOIȘOARA.

Biserica armeană și sinodul din Calcedon.

Nimic nu e mai greu de învins, decât o idee primită în grabă și fără reflexiune; ea este asemenea unei întipărituri fixate pe metal; atinge însuși adâncul sufletului; resistă tuturor mijloacelor întrebuintate pentru a o combate; timpul însuși, acest mare ministru al lui Dumnezeu este neputincios împotriva acestei boli cronice a spiritului. S'a repetat prea adeseori, că societățile se supun aceluiași legi psihologice, ca și indivizii. Acest *adagiu* este adevărat mai ales, când este vorba de ideile fixe, cari sunt admise de societăți tot așa, ca și de indivizi. Lucru straniu, că societățile religioase, bisericile creștine nu sunt scutite de neputințele de acest soi. Biserica armeană ne îmbie despre aceasta un exemplu.

Isbiți de această idee, că sinodul din Calcedon a proclamat și întărit falșă învățură a lui Nestorie, condamnată la sinodul ecumenic din Efes, păstori și credincioșii Armeniei respinseră definiția dogmatică a acestei adunări ecumenice despre cele două naturi, dumnezeiască și armeană, *împreunate* în persoana unică a lui Isus Cristos, fără împărțire, nici amestecare, nici schimbare. Împedecați de turbu-

rările politice să ia parte la lucrările fracțiilor lor întruniți la Calcedon, o datorie din cele mai riguroase pentru episcopii Armeniei era, înainte de a se pronunța, să-și ia informații exacte, să aștepte mai ales sosirea scrisorii canonice, pe care sinoadele ecumenice aveau obiceiul să o adreseze tuturor bisericilor și în care expuneau pe scurt punctele de învățătură definite împotriva atacurilor ereziei; dar ei își uitară de acest sfat al sfântului Iacob: «Să fie tot omul grabnic spre a auzi, și zăbavnic spre a grăi, zăbavnic spre mânie». (Sf. Iacov, I, 19). Ei rostiră o condamnare nesocotită contra fraților lor din universul întreg. Zelul ce-l arătară pentru integritatea credinții poate să le servească de scuză; dar în același timp nu erau ei oare datori să-și aducă aminte de sfatul sf. Pavel împotriva zelului lipsit de judecată, care nimicește legăturile credinței și ale dragostei?

În timp ce adevăratele informații despre sinodul din Calcedon întârziă să sosească în Armenia, rapoartele false și calomnioase inundară deja această țară. Răul este totdeauna mai grabnic decât binele în lăfărea lui. Sectarii lui Eutiche și ai lui Dioscur cutureară Siria, și de acolo trecură în Armenia colportând blasfemiile lor contra sfintei adunări, care le condamnase erorile lor.

Păstori bisericii armenie nu avură proaspete în cugetul lor aceste cuvinte ale

sf. Ioan: «Să nu credeți pe tot duhul, ci să ispițiți duhurile, de sunt dela Dumnezeu; că mulți proroci mincinoși au eșit în lume. Întru aceasta să cunoașteți Duhul lui Dumnezeu: tot duhul care mărturisește pe Isus Cristos că a venit în trup, dela Dumnezeu este; și tot duhul care nu mărturisește pe Isus Cristos că a venit în trup, dela Dumnezeu nu este». (Sf. Ioan, IV, 1, 2, 3). Acest criteriu al adevărului se aplică cu exactitate sectatorilor lui Eutiche, cari credeau că Isus Cristos n'avea decât o natură dumnezeiască, și că natura omească fusese absorbită de divinitate; opinunea, care răstoarnă întreg creștinismul, fiindcă este tăgăduirea răscurpării prin patimile și moartea Mântuitorului. În scopul *aparent* de a apăra demnitatea lui Dumnezeu, care li se părea înjosită prin intrupare, inovatorii *lipseau* pe Dumnezeu de manifestarea cea mai strălucită a bunătății sale, a dreptății și a înțelepciunii sale; ei lipseau pe Fiul lui Dumnezeu de dulcele nume de *Fiul Omului*, pe care îi plăcea să și-l dea.

Propoveditorii de calomnii împotriva sinodului al patrulea ecumenic erau siguri de reușită asupra Armeilor, abuzând de dragostea lor cea mare față de credință. Ei li atătară contra sinodului din Calcedon, silindu-se să-l aducă în contradicție cu cel din Efes, care se bucura înaintea acestora ra de cea mai mare cinste; ei făcură o întrebuințare mincinoasă de numele lui Teodor

din Mopsuestia, osândit într'un sinod din Armenia, și considerat de această biserică ca un mare și periculos eretic, și afirmară, că sinodul din Calcedon confirmase învățătura lui; insinuuă, că această adunare n'a fost decât un cociliabul al Grecilor, în care s'au urzit intrigi contra adevăratei credințe și împotriva intereselor națiunei armenie. Această din urmă insinuare ar fi fost singură de ajuns să producă o despărțire, căci între Greci și Armeni exista cea mai puternică antipatie.

E de regretat, că apărătorii armeni ai ortodoxiei nu s'au cugetat, că la sinodul al patrulea ecumenic luaseră parte mai mulți Părinți ai sinodului din Efes, și că era cu atât mai puțin probabil, ca cele două soboare să se fi contrazis, cu cât ele se despărțeau de oaltă numai prin un interval de timp de 20 de ani.

Ei ar fi putut face această reflecție, neîncrezându-se în Greci, cari au fost totdeauna și cari sunt încă din nenorocire dușmani ai Armenilor. Le-ar fi fost ușor încă să vază, că adunarea din Calcedon compusă din șase sute de episcopi nu fusese numai opera Grecilor singuri; că cei mai mulți din episcopi creștinătății luaseră la ea parte, pentru apărarea credinței. Noi suntem departe de a crede, că glasul mulțimii e o dovadă a adevărului; noi nu tăgăduim drepturile minorității bisericilor locale; dar majoritatea credincioșilor bisericilor are cel puțin drept la o oarecare

stri, ofăliți în luptele de apărare, au respins toate atacurile. Pe unele locuri dușmanul a trebuit să se retragă în cea mai mare disordine. Așa s'a întâmplat și pe celelalte locuri la frontul italian, — dușmanul nu a putut înainta niciunde, impedat fiind de vitejia trupelor noastre. Frontul dela *vest*. În Flandria englezii au deschis după amiază un foc nebun de artilerie pe la Langenmarck, urmând apoi atacul din partea infanteriei, dar atacul s'a prăbușit în focul energic de artilerie al germanilor. Francezii încă au făcut încercare de atac, la Chemin des Dames, dar atacul lor a fost respins. La Verdun activitatea războinică a fost mai redusă. Pe malul ostic al râului Maas lupta a fost spre seară foarte vehementă. Francezii au avut de nouă pierderi însemnate.

29 August n.

Frontul dela *vest*. În urma vremii ploioase, activitatea a fost mai redusă aproape pretutindenea. Întreprinderile de recunoaștere germane au avut ca rezultat prizonieri și pradă. Spre seară s'a început în Flandria lupta de artilerie. Englezii au fost alungați din o poziție. Din celelalte locuri dela frontul acesta nu se comunică nimic deosebit.

Frontul dela *ost*. Armata Arhiducelui Iosif a luat cu asalt câteva înălțimi din valea Otizului și a respins atacurile vehemente dușmane la Grozești. Am făcut peste 600 de prizonieri. În valea Putnei și a Casinului românii nu au avut succes cu încercările de înaintare. Armata lui Mackensen a luat cu asalt și după lupte de stradă satul Muncelu, respingând contraatacurile dușmane. Dușmanul a pierdut peste 1000 prizonieri, 3 tunuri și 50 mitraliere.

Frontul *italian*. Eri atacurile dușmane au fost și mai vehemente decât în zilele celelalte, dar învingerea a fost pe partea armelor noastre. Pe platoul dela Bainsizza-Duhulfânt trupele noastre viteze și-au păstrat pozițiile, prăbușindu-se toate atacurile turbate italiene. Ultimul atac dușman l'am respins noaptea, târziu. Mai vehementă a fost lupta la Monte San Gabrielle, dar când dușmanul a intrat în pozițiile trupelor noastre, a fost zdrobit de vitejii noștri. Am prins 200 italieni, cu un ofițer superior. Și pe alte locuri atacurile dușmane au fost respinse. Orașul Trieste a fost de nouă atacat de aviatori italieni. Stricăciune nu s'a făcut.

Contribuiri la orfelinat.

Continuăm cu publicarea contribuțiilor făcute pe seama orfelinatului din Sibiu și intrate la cassa arhidiecezană, publicare întreruptă anul trecut, când în urma invasiunii române consistorul arhidiecezan se mutase, împreună cu cassa, la Oradea-mare.

S'au făcut următoarele oferte benevole, pentru orfelinatul român din Sibiu, pro anul 1917, din comuna *Poiana*:

Comuna politică; 500 cor. Biserica rata a doua; 100 cor. «Mărgineana» institut de credit și economii rata a doua; 200 cor. «Mielul» institut de credit și economii rata a doua; 200 cor. Reuniunea de înmormântare rata a II-a; 100 cor. Constantin Radu, cassar de bancă, rata a doua; 20 cor. Aron Șerb, paroh și învățător, rata a II-a; 10 cor. Romul Vraciu, învățător, rata a II-a; 10 cor. Nicolae Ghișe, oier Nr. casei 829, a II rată; 10 cor. Ioan Ghișe,

oier Nr. casei 829, rata a II-a; 4 cor. Total 1154 cor.

Din parohia *Mogoș-Miclești* au contribuit la fondul orfelinatului ort. rom. din Sibiu următorii:

Vasile Bărluțiu, 20 cor., Macavei Urs, 10 cor., Macavei Cătean, Nicolae Negru, Ioan Marinescu, Minerva Bărluțiu, și Clement Sularea, câte 5 cor. Vasile Urs, Dumitru Miclea, Andron Mărean, Nicolae Slabuc, Cepălu Nicolae, Nicolae Sularea, Nicolae Caș, Ioan Negru, Moise Cotofenciu, Elena Miclea, și Ioan Cotoară, câte 2 cor. Dionisie Tir, 1.60 Traian Cătean, Iosif Miclea, Petru Costinas, Ioan Bălan, Ioan Moisin, Teresia Sularea, Iosif Sularea, Ioan Brad, Nicolae Sularea, Mihail Miclea, Simion Moisin, Varvara Cotofenciu, Gligor Miclea, Maria Cristea, și Teodor Costinas, câte 1 cor. Vas. Urs a Onului 60 fileri. Andrei Burduf, Ioan Miclea câte 40 fileri. S'a colectat de Nicu Negru, dela femeile care se bucură de ajutor de stat: 6 cor. Suma totală 101-10.

Din comuna *Ribicioara de sus* au intrat dela următorii oferte benevole pentru orfelinat:

Anna Cleșu, 10 cor., Aurel Barna paroh 5 cor. Solomon Cleșu, Victoria Barna și Adam Cleșu câte 2 cor., Nicolau Ieșan, Petru Trifa, George Ieșan, Salvina Ieșan, Ilie Faur, Nicolae Dan I. Nic., Tanase Popa, Nicolae Ieșan I. Ion. Tanase Cleșu, Nicolae Trifa, Solomon Trifa, Adam Ieșan, Ioan Popa, Salvina Cleșu cât 1 cor., Ilie Dan I. Pasc și Maria Mihaesc câte 60 fil., Ioan Ieșan și Ștefan Ianc câte 40 fil. Total 37 cor.

Dela soldați răniți și bolnavi, aflători în spitalele din *Praga*, s'au adunat pentru orfelinatul din Sibiu sumele următoare:

Nicolae Șoșdean, preot mil. 10 cor., George Lincu, învățător 3 cor., Casimir Sahlean, cadet 4 cor., Ștefan Gelesan, gefr. Ioan Bratu, Dr. Valeriu Seșan câte 2 cor., Nastasi Brezean, Ioan Bercan, George Babeș, și Vasile Feșu câte 1 cor., George Georgi, și Nicolae Teslea câte 40 fil. George Enea 20 fil., George Rechișan 2 cor., Ioan Săciun 20 fil., Iacob Teodor 1-40 cor., Nicolae Răchiș 16 fil., Vasile Radu 30 fil., Nicolae Homorozean 2 cor., Alexe Crăcuț 50 fil., George G. Moașa 1 cor., Sofronie Bacârnea 50 fil. George Vulpoi 80 fil., George Găscă 20 fil., Ioan Blidea 80 fil., Ioan Mădălină 20 fil., George Moașa 20 fil., Ioan Vușcan și George Matei câte 1 cor., Vasile Alexandru 50 fil., Nicolae Cârstea 1 cor., Nicolae Simion 50 fil., Ioan Drăgan 1 cor., Gavril Bunea 40 fil., Nicolae Bohan 1 cor., Ioan Mircesc 20 fil., Spăia Trifu 20 fil., Teodor Balmoș 5 cor., Constantin Moldovan 1 cor., George Costinean 40 fil., Simion Pașca 20 fil., Gligor Marinescu 2 cor., Ioan Drăgan 1 cor., Achim Tomuț 40 fil., George Pascu 20 fil., Ioan Costăș 1 cor., Constantin Grosa 6 fil., George Ducar 30 fil., Negru Florian, Ioan Roșeș, Alexe Vlad, Ioan Trif și Vasile Tamaș câte 20 fil., George Dumbravă 40 fil., Simion Damian, Costa Anușan și Simeon Borcaș câte 20 fil., Nicolae Vaida 1 cor., Nicolae Bohan și Petru Roman 20 fil., Ștefan Banca 40 fil., Ioan Ticușan și George Iacob 20 fil., George Brezean 40 fil., George N. Bacârnea 60 fil., Teodor Pichea 20 fil., Iosif Sima 40 fil., Traian Harda 20 fil., Ioan Coca 40 fil., Ioan Bularca 2-20 cor., Dimitrie Bona 50 fil., Gavril Nossă 20 fil., David Mărinuș 60 fil., Andrei Buta, Pamfil Cosma și Ioan Ștefan câte 20 fil.,

Erezia aftartodocheților, de obârșie gnostică, susține, că carnea în care s'a întrupat Domnul-Nostru este un trup nestricăcios, părut: ceea ce răstoarnă cu desăvârșire învățătura despre moartea răscumărătoare a Omului-Dumnezeu.

Eroarea teopaschiților este opusă acesteia din urmă. Ea face dumnezeirea însași accesibilă durerilor, și afirmă, că Isus Cristos a îndurat suferințele în natura sa dumnezească; ceea ce extinde chinurile patimei asupra tuturor persoanelor Sfinței Treimi.

Am fost imparțial și sever, expunând procedurile bisericii armenie față de biserica universală. Vom păstra aceeași imparțialitate cercetând acuzațiile grave, al căror obiect este ea, ca să vedem, dacă într'adevăr această ramură a bisericii antice s'a deslipit de trunchiul apostolic, dacă Armenia a eșit din concertul bisericii primitive.

Un studiu aprofundat al chestiunii dovedește, că imputarea de monofizism nu poate fi făcută bisericii armenie în mod legitim; căci doctorii și păstoriile acestei biserici au respins totdeauna această eroare și au propus o învățătură ortodoxă, conformă cu cea a bisericii vechi, așa cum a fost ea definită de sinodul din Calcedon.

(Va urma.)

Dumitru Gavrilescu 2 cor., Ioan Neagoș 20 fil., Andrei Nicolae 1 cor., Ioan Velca 40 fil., Miron Racolța 20 fil., George Vasiloviciu 2 cor., Ilie Jurculeț și Ioan Colcear câte 20 fil., Iacob Berar și George Gavrilă câte 1 cor., Ioan Bobeș 40 fil., Ioan Bularca 50 fil., Iosif Macavei 30 fil., Aurel Uivarosean și Teodor Cosma câte 20 fil., Iosif Stana 40 fil., Ioan Răchișan și George Răchișan câte 1 cor., George Juga 2 cor., George Hora 50 fil., Alexe Todoran 20 fil., Andrei Butaci 40 fil., Onușan Costan 20 fil., Ioan Găinar 2 cor., Nicolae Potenteu 50 fil., Vasile Bologa 10 fil., Iacob Păscuț și Ioan Rătan câte 50 fil., Ioan Rojon și Petru Burta câte 20 fil., Iacob Bircea 30 fil., Ioan Gerda 60 fil., Vasile Iancu, 40 fil., Ioan Vușcan 20 fil., Moisi Bologa 20 fil., Isdrăilă Cripar 40 fil., Ștefan Banc 20 fil., Iacob Domșa 1 cor., Dumitru Buna 1 cor., Ioan Tovnea 20 fil. Ioan Savule 10 fil., George Ierdar, Ioan Tobi, Avraam Vărvoși, Dumitru Bodjea Iosif Leac, și Vasile Vintilă câte 20 fil., Vasiliu Butcovani 1 cor., Gavril Călian 30 fil., Ștefan Costan 1 cor., George Tarcea 60 fil., Savu Vasile 1 cor., Mănase Sopț 20 fil., Ioan Bularca 80 fil., Ioan Rotariu 40 fil., George Mită 2 cor., Ioan Blidea 20 fil., Nicolae Boieru 80 fil., Alexandru Borosan 10 fil., Ioan Bocuța 40 fil., Valeriu Puiu 20 fil., George Pușău 20 fil., Ioan Cincu 30 fil., George Coman 40 fil., Mihail Zamfira 30 fil., Ioan Rotariu 40 fil., George Șolea 20 fil., Teodor Ursuleac 40 fil., Petru Sinciuc 10 fil., Simion Meszáros 10 fil., Constantin Miclea 60 fil., Simion Daisa 1 cor., Ștefan Gârban 40 fil. La olaltă 105 coroane 82 fileri.

NOUTĂȚI.

Prelungirea moratorului. Pentru părțile ardelen ale țării, moratoriul a fost de nouă prelungit până la finea lui Septemvrie, când apoi va fi sistat de tot. Modalitățile sistării le va stabili o ordinațiune specială ministerială, care va fi publicată la timpul său, spre știrea și acomodarea celor interesați.

Dela «Crucea Roșie». Filiala din Sibiu a societății «Crucea Roșie» își ține adunarea generală anuală Miercuri, în 5 Septemvrie n. c. după amiază orele 5, în sala mică a casei comitatului, cu următoarea ordine de zi: 1. Raportul anual al comitetului, despre cele întâmplate în 1916; 2. Sototelile anului 1916; 3. Alegerea prezidențului și întregirea comitetului; 4. Comunicări și propuneri. Membrii sunt rugați să participe la adunare în număr cât mai mare.

Comitetul.

Bilete pentru haine. Se vestește din Viena, că aceea ce s'a făcut în Germania, se va face și în Austria, se vor introduce bilete de haine, ca nime să nu poată cumpăra decât atâtă și aceea de ce are trebuință. Ordinațiunea guvernului dată în privința aceasta va fi publicată cât mai curând, iar până atunci cuprinsul ei se ține în secret, pentru că nu se ascundă cumva hainele aflătoare acuma prin prăvălii.

Înmormântat de două ori și totuși trăiește. Un inginer din Carintia, Iosif Dolenz, dispăruse într-una din luptele mari purtate în Polonia rusească. Mai mulți inși văzuseră, cum inginerul plin de sânge a căzut la pământ; unii susțineau că l-au văzut mort, împreună cu toți soldații din plutonul său. Iosif Dolenz a fost, după aceasta, introdus în lista celor căzuți, iar familia sa a primit înștiințare oficială despre moartea eroului. Soldații ocupați cu înmormântarea celor căzuți, spuneau că cunosc exact locul, unde este înmormântat inginerul. Familia s'a hotărât atunci să-și aducă fiul acasă, și prin mijlocirea unei întreprinderi funebre cadavru s'a desgroptat și s'a transportat în orașul său natal, la Nussdorf, unde familia s'a îngrijit să i se facă înmormântarea a doua, împreună cu obișnuita pompă militară. Zăbăvirea aceasta a sosit o scrisoare dintr-o tabără de prizonieri din Rusia, ear în scrisoare însuși inginerul Dolenz scrie rudenilor sale, că se află în captivitate rusească și, conform împrejurărilor, acum se simte bine.

Sanatorul pentru tuberculoși. Pe seama sanatoriului pentru tuberculoși, proiectat a se înființa de către cassa de asigurare a muncitorilor din cercul sibian, au mai contribuit următorii: Bodenkreditanstalt 2000 cor., Hermannstädter Allgemeine Sparkassa 500 cor., Dr. Friedrich Süssmann 100 cor., Johann J. Keil 100 cor., Iuliu Kvanka, Firma Feiri Orendt, Iuliu Wermescher, Ludvig Gerber, Irene Friedrich Nussbächer câte 50 cor., Capela orașenească de muzică din Sibiu, în loc de cunună pe sicriul fetei răposate a membrului Kocsi 30 cor., I. E. D. S. 25.29 cor., Hermann Hermann 25 cor., Ioan Hira, Văduva F. Roth, Primăria

din Jina, Dr. Victor Roth, Franz Geisberger câte 20 cor., A. Förstl 15 cor., Ernst Capesius, Friedrich Brandsch, văduva K. Kremer, Gustav Knäb, Michael Biró, Wilhelm Bonfert, Luise Bittermann, Georg Haiser, Friedrich Czell u Söhne, Iuliu Binder, Michael Kiettsch, Emil Fischer, Ioan Baciu, Samuel Sonntag câte 10 cor., I. Feiri 8 cor., Doamna I. Boros 6 cor., Wilhelm Fleischer Klara Connerth, F. Keltermann, H. Werder, M. Spaan, Iohann Boros, Ferdinand Frischer câte 5 cor., Iuliu Fekete 3 cor., Luise Bauman 3 cor., Leo Guttmann 2 cor., St. Tasnádi 2 cor., J. Maurer, E. Arz, Michael Beke, câte 1 cor. Li se aduce mulțămintă tuturor, din partea:

Directiunei.

Nu este tutun! E generală plângerea, că nu se mai capătă tutun, în cantitatea trebuincioasă, nici unde la noi în țară. Acum vine știrea, că nu se mai capătă nici în Germania, care era destul de binișor aprovisionată cu tutun și cu țigări. Iar în Austria lipsa de tutun e atât de mare, încât guvernul se bate cu gândul se introducă bilete de tutun și de țigări, și să stabilească pe seama fiecărui fumător numai 25 de țigarete, ori 10 țigări pe săptămână.

Pâne din făină de grâu! Primarul orașului a dat ordin aspru, ca brutarii să nu mai gătească pâinea din tot felul de amestecături de făină, ci numai din făină curată de grâu, iar pâinea se o vindă cu 52 fileri chilogramul. Unde? La noi, în Sibiu? Va întreba cetitorul. Nu, ci în Oradea mare!

Calatorie mortală. Din Arad se anunță: În vârful unui vagon al trenului accelerat spre Budapesta se cățăraseră doi soldați, fără să fie observați. Când trenul a trecut peste un pod, o grindă de fer a retezat în toată forma capul unui soldat. Al doilea soldat, care adormise pe coșul, a căzut în urma scuturării vagonului și a fost zdrobit de roatele unui tren de povară, ce venea din direcție contrară.

Dări nouă în Italia. Autoritățile italiene au dat comunelor dreptul de a pune o dare anuală de câte 20 de lire pentru miliarde și pentru plane.

Stărpirea șoarecilor de câmp. Având în vedere, că șoarecii de câmp s'au sporit în mod neobișnuit, vicecomitele comitatului nostru a luat măsuri pentru stărpirea obligătoare a șoarecilor de pe teritoriul comitatului. Fiecare econom este îndatorat, ca pe pământurile sale, cu prilejul aratului de toamnă, să nimicească șoarecii; ceea ce se face mai ușor așa, că după fiecare plug urmează indivizi anume (pot să fie și copii), cari cu o unealtă potrivită izbesc șoarecii și-i omoară. Afară de aceasta, stărpirea se face prin întrebuițarea *bașililor de tifos pentru șoareci*. Materia aceasta se va vinde, la timpul său, în hala de vânzare a Reuniunii economice ardelen săsești din Piața mare, unde se dau și îndrumările trebuincioase la folosirea ei.

Scăpat prin un câne. Un soldat englez, după o luptă vehementă, a rămas greu rănit tocmai pe locul dintre cele două tranșee dușmane. Camarazii săi auzeau strigătele sale desperate și nu puteau să-i vină în ajutor. Atunci comandantul englez a scris pe o bucată de hârtie următoarele cuvinte: «Lăsați-ne să transportăm rănitul, căci alt fel se prăpădește». Hârtia aceasta a aninat-o de grumazul unui câne de-al militarilor; ear cânele a pornit în fugă spre tranșeele germane. Peste câteva minute animalul s'a întors, purtând la grumaz altă hârtie, unde era scris: «Ne învoim! Timp de cinci minute». Englezii în vreme de patru minute, și-au dus camaradul în siguranță și la sfârșit au strigat un «Hoch» la adresa prevenitorilor soldați germani.

Teatru cinematograf. La *Apollo Bioscop* se dau interesante reprezentații în fiecare zi. Și anume: în zile de lucru la orele 6 1/2 și 8 1/2 seara; în zile de Dumineci și sărbători la orele 4, 6 1/2 și 8 1/2 seara. Apollo Bioscopul se află în Casa Societății (Gesellschaftshaus) din Strada Schewis Nr 1. — Programa de Vineri în 31 August și Sâmbătă în 1 Septemvrie: *Om fără nume*, dramă detectivă. În fiecare seară piese de întregire.

Cărți și reviste.

Biblioteca Noastră. A apărut un nou număr din *Biblioteca Noastră* pentru *petrecere și învățătură*. Cuprinde: Novele, istorioare, interesante notițe, sfaturi de tot felul, versuri, glume și ilustrațiuni. Redactor al publicației: *E. Hodoș*. Prețul unui exemplar numai 40 fileri. De vânzare la: *Librăria Arhidiecezană* în Sibiu.

deferință, care constă din examinarea imparțială a învățăturii lor.

Păstoriile armeni, orbiți de prejudițiile lor, nu avură această deferință legitimă; ei preferară, fără cercetare mai adâncă, biserica lor locală bisericii universale. Ce fericire, că lucrând în chipul acesta, biserica armeană n'a greșit, decât în ce privește dragostea și bunele proceduri, cari se cuvin bisericii universale, și că despărțirea, care a fost urmarea acestui fapt, n'a fost decât o despărțire aparentă, exterioară. Legătura intimă a adevăratei credințe și a instituțiilor fundamentale ale bisericii a rămas întreagă și indisolubilă.

Bisericile, care recunosc autoritatea sinodului al patrulea ecumenic, au exclus din comunitatea lor biserica armeană atribuindu-i erorile lui Eutiche. Grecii folosiră toate isvoarele agerime lor pentru a pune cât mai multe eresuri cu puțință în scoteala bisericii, care îi condamnase. Căcând aceste acuzații în categorii, le putem reduce la următoarele trei: Li se impută Armenilor erezia monofiziților; cea a aftartodocheților și cea a teopaschiților. Prima din aceste eresuri este cunoscută de toți; ea este negarea naturei umane în persoana lui Isus Cristos, sau mai bine zis ea învață absorbirea în Isus Cristos a naturii omenești prin natura cea dumnezească; ceea ce echivalează aproape cu negarea întrupării Cuvântului dumnezeesc.

Nr. 422/1917.

(161) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea postului învățătoresc din parohia gr.-or. română **Sânta-Măria**, protopresbiteratul Ungurașului, se descrie concurs cu termen de **15 zile** dela prima publicare în «Telegraful Român».

Salarul împreună cu acest post e 600 coroane dela popor și 600 coroane din ajutorul de stat a cărui liquidare se va cere după alegerea învățătorului, cvartir și folosirea grădinei de 1/4 jugăr.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și prezenta cererile de concurs în termenul deschis la oficiul protopresbiterat al tractului Unguraș, a se prezenta înainte de alegere în vreo Duminecă sau sărbătoare în biserică pentru a cânta și a face cunoștință cu poporul.

Fizeș-Sânpetru, 10/23 August 1917.

Oficiul protopresbiterat ort. român al Ungurașului în conțelegere cu comitetul parohial.

Pavel Roșca,
protopresbiter.

Nr. 426/1917.

(160) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de clasa a II-a **Rachiș** din protopresbiteratul Ungurașului în urma rezoluțiunii Preaveneratului Consistor arhidiecezan din 27 Iulie 1917 Nr. 4957 Bis. se descrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B. cu condițiunile cuprinse în protocolul parohial din ședința ținută în 27 Maiu 1917, cari condiții se pot vedea în protocol ce se află la oficiul protopresbiterat.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne rugărilor instruite conform normelor din vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiterat în termenul deschis și a se prezenta poporului în vreo Duminecă sau sărbătoare cu prealabila încunoștințare a protopresbiterului în biserică spre a cânta, predica, eventual a servi.

Fizeș-Sânpetru, 9/22 August 1917.

Oficiul protopresbiterat ort. român al tractului Unguraș, în conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Pavel Roșca,
protopresbiter.

Nr. 430/1917. (162)

1—3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor învățăto-rești din parohiile gr.-or. române mai jos însemnate din protopresbiteratul Ungurașului se descrie concurs cu termen de **20 zile** dela prima publicare în «Telegraful Român».

1. **Cubleșul român**, cu salariu de 170 cor. dela popor, iar restul din ajutorul de stat ce se va cere după alegerea făcută pe baza documentelor alesului învățător, cvartir în edificiul școlii și folosirea grădinei de 1/4 jugăr.

2. **Dânc**, cu salariu de 330 cor. dela popor, 300 cor. ajutor dela Preaveneratul Consistor arhidiecezan și restul din ajutorul de stat, ce se va cere după alegere, cvartir în edificiul școlii și grădină de 1/4 jugăr, sau în locul ei bani.

3. **Tâmașă**, cu salariu anual de 300 cor. dela popor, iar restul din ajutorul de stat ce se va cere după alegerea învățătorului, cvartir în edificiul școlii și folosirea grădinei școlii în mărime de 940 orgii. Pentru ajutorul de stat parohia nu garantează.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi învățăto-rești au a-și prezenta cererile de concurs în termenul indicat la oficiul protopresbiterat al Ungurașului, a se prezenta înainte de alegere în vreo Duminecă sau sărbătoare în biserică spre a cânta și a-și arăta dexteritatea în tipic, având a îndeplini ei postul de cantor cei aleși în parohiile Cubleșul român și Dânc, și a face cunoștință cu poporul.

Fizeș-Sânpetru, 10/23 August 1917.

Oficiul protopresbiterat ort. român al Ungurașului în conțelegere cu comitetele parohiale.

Pavel Roșca,
protopresbiter.

De vânzare

Un aranjament de școală aproape nou, (bănci, tablă etc.) se află de vânzare în Sibiu, **Salzgasse Nr. 1**. Informațiuni mai de aproape tot acolo. (159) 3—3

Nr. 240/917.

(152) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de cl. III. **Valeamare**, în tractul Geoagiului, prin aceasta se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima apariție în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru congruă, cu restricția §-lui 26 din Regulamentul parohial.

Cererile de concurs să se înainteze la subsemnatul oficiu protopresbiterat în termenul deschis, iar reflectanții să se prezinte în parohie, conform Regulamentului, pentru a face cunoștință poporului.

Geoagiu, (Algyógy), 5/18 Iulie 1917.

Oficiul protopresbiterat gr. or. rom. în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Popovici,
protopop.

Nr. 238/917.

(153) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de cl. III **Almașul mare-Brădet**, devenită vacantă prin trecerea parohului la altă parohie, se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima apariție în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru congruă.

Cererile de concurs să se înainteze la subsemnatul oficiu protopresbiterat în termenul deschis, iar reflectanții să se prezinte în parohie spre a se face cunoscuți.

Geoagiu, Algyógy, 5/18 Iulie 1917.

Oficiul protopresbiterat gr. or. rom. al tractului Geoagiu, în conțelegere cu comitetul parohial conernent.

Ioan Popovici
protopop

Nr. 179/917.

(154) 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător la școlile noastre, din comunele mai jos însemnate, se descrie concurs cu termen de **15 zile**, dela această primă publicare.

1. **Cricău**. Salar: 1200 cor. din care 800 cor. dela comuna bisericească, prin repartitie, iar 400 cor. ajutor dela P. V. Consistoriu; cvartir și grădină.

2. **Mesentea**. Salar: 1200 cor. din care 400 cor. din repartitie, 200 cor. ajutor dela P. V. Consistoriu; iar restul votat dela stat; cvartir și grădină.

3. **Mihalt**, postul I. Salar: 1200 cor. din care 600 cor. din repartitie; iar restul votat dela stat; cvartir și grădină.

Cererile de concurs se vor înainta la subsemnatul oficiu, fiind cei aleși datori a instrui elevii și în cântările bisericești și a cânta cu ei în Dumineci și sărbători în biserică; recomandându-se concurenților a se prezenta înainte de alegere în comună, spre a fi cunoscuți de poporeni.

Alba-Iulia, 28 Iulie 1917.

Oficiul protopresbiterat ortodox rom. al tract. Alba-Iulia, în conțelegere cu comitetele parohiale.

Ioan Teculescu,
protopresbiter.

Nr. 234/1917.

(155) 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor de învățători din următoarele comune (**tr. Deva**) se publică concurs cu termen de **15 zile** dela prima publicare în «Telegraful Român», pe lângă următoarele emolumente:

1. În **Banpotoc** cu 450 cor., dela popor iar restul dela stat — votat deja, — cvartir în edificiul școlii, grădină: 1000 st. □ plantată cu pomi și legume, lemne pt. școală: 3 st. □

2. **Boholt** — 600 cor. dela popor, iar restul votat deja dela stat, — cvartir în natură, 8 m. □ lemne pt. școală și învățător, și 1/4 jug. grădină.

3. **Hondol**, 1000 cor. din repartitie dela popor, iar restul 200 cor. se va cere dela stat pe baza documentelor celui ales. — Cvartir în școală, — 1/4 jug. grădină.

4. **Suligeta**, 800 cor. dela comuna bisericească în rate lunare, iar restul se va cere dela stat pe baza documentelor celui ales, cvartir în natură, 20 cor. relut pt. grădină, 2 st. □ de lemne în natură pt. școală și învățător.

Dela toți învățătorii se cere a conduce elevii la biserică și a cânta cu ei, eventual

a forma cor, a ținea școală de repetiție, iar pentru a face cunoștință cu poporul să se prezinte în vreo Duminecă la biserică spre a cânta.

Documentele concurenților împreună cu rugarea sunt a se adresa oficiului protopresbiterat gr. or. rom. în Deva.

Deva, la 28 Iulie 1917.

Of. prot. gr. or. rom. Deva în conțelegere cu comitetele par. respective.

Dr. Ioan Dobre,
protopresbiter.

Nr. 328/1617.

(158) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de cl. I. **Bucium Poeni**, protopresbiteratul Abrudului, se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunii dela stat.

Concurenții au să-și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiterat în termenul arătat și pe lângă observarea dispozițiilor din Regulamentul pentru parohii §. 33 să se prezenteze poporului în biserică spre a cânta, respective a cuvânta și celebra.

Abrud, la 24 Iulie 1917.

Oficiul protopresbiterat ort. rom. al tractului Abrud în conțelegere cu comitetul parohial.

Petru Popoviciu,
protopresbiter.

Nr. 442/1917.

(157) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh de cl. I. din materia **Dupăpeatră Valea Porcurii** cu filia **Serboia** se descrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele cuprinse în coala B. pentru întregirea venitelor dela stat.

Concurenții au să aștearnă cererile instruite în sensul normelor în vigoare la subsemnatul oficiu în termenul deschis și a se prezenta în termenul regulamentar în comună pentru a se face cunoscuți poporului și pentru a cânta și cuvânta, eventual celebra.

Brad, la 28 Iulie 1917.

Oficiul protopresbiterat ort. român al Zarandului în conțelegere cu comitetul parohial.

V. Dămian,
protopresbiter.

Nr. 233/1917.

(156) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățător la școala confesională gr.-or. română din comuna **Măstăreț** se descrie concurs cu termen de **15 zile** dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sunt: salariu de 1200 coroane, ce se plătește dela biserică în 2 rate semestrale, locuință corespunzătoare în edificiul școlii și 1/4 jugăr grădină.

Învățătorul ales, pe lângă celelalte îndatoriri impuse prin lege, este obligat să formeze cor cu elevii și să cânte în biserică în toate Duminecile și sărbătorile.

Concurenții își vor înainta cererile, instruite conform normelor în vigoare la subsemnatul oficiu protopopesc în termenul indicat, iar spre a-și arăta destoinicia în cântări se vor prezenta la biserică într-o Duminecă ori sărbătoare.

Reghin (Szász-régen), 29 Iulie 1917

Oficiul protopresbiterat ort. român al Reghinului în conțelegere cu comitetul parohial.

Vasilie Duma,
protopop.

S'a pierdut un junc de 2 ani, roșu-tărcat, la târgul Săliștei ținut în 11 Iunie st. n. a. c. Onorații domni preoți și învățători sunt rugați a aviza poporul. La caz că s'ar afla, binevoii a mă aviza. Cu stimă:

Maria Buda,
(151) 3—3 Topârcea, Nr. 229. u. p. Nagyludas.

Pentru economi!

Mărind atelierul meu de reparat mașini agricole și motoare, aduc la cunoștința Onor. proprietari de mașini și unelte agricole că pot primi să fac ori ce ar fi din ele rupte sau stricate, reparându-le bine, în preț convenabil în timpul cel mai scurt. Am și uleiuri de uns mașini. Nu uitați a mă cerceta în Sibiu — Nagyszeben, (lângă ulița brânzii)

Karl F. Wultschner,

1—3 (163) Rosmaringasse Nr. 13.

IOAN I. KEIL, Sibiu,

comisionar al «Societății pe acții pentru cumpărarea de produse în război», cumpără cu prețurile cele mai urcate

tot felul de bucate

cu vagonul, sau în cantități mai mici, dela orice stațiune a căilor ferate din întreaga țară, și caută ca mijlocitori reprezentanți de încredere, pe lângă proviziuni corăspunzătoare. (126) 9—12

A apărut și se află de vânzare la
: : : Librăria Arhidiecezană : : :

„Biblioteca Bancilor Române“
Nr. 21—22.

Curs elementar

de

Stenografie românească

după

sistemul stenotachigrafic

de

Vasile Vlaicu,

matematicul „Băncii gen. de asigurare“, Sibiu.

Prețul 2 coroane, plus 10 fil. porto.

A apărut și se află de vânzare la Librăria
: Arhidiecezană din Nagyszeben — Sibiu :

Tipicul bisericii ortodoxe

intocmit pentru trebuințele preoților români și ale elevilor seminariali de

Aurel Popoviciu,

duhovnic-econom seminarial, instructor de cântări bisericești și de tipic.

Aprobat de Preaven. Consistor arhidiecezan prin decizia din 21/VI 1916. Nr. 7238 B.

Se vinde numai legat cu 5 Cor.
plus 50 fil. porto, recomandat.

A apărut și se află de vânzare la
Librăria arhidiecezană:

Conlucrarea omului cu Dumnezeu.**Predici**

de

Mihai Păcățian,

protopresbiter

și alți preoți din ppresbiteratul B.-Comloșului.

Prețul 3 cor., plus 12 fil. porto.